

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D. a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D. v právní věci žalobce: **J. D.**, zastoupený JUDr. Ing. Jaroslavem Hostinským, advokátem se sídlem Vinohradská 2134/126, Praha 3, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 26. 9. 2012, č. j. 11 Ca 290/2009 - 45,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 26. 9. 2012, č. j. 11 Ca 290/2009 - 45, **se zrušuje** a věc se mu **vrací** k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podal u Městského soudu v Praze žalobu podanou k poštovní přepravě dne 7. 10. 2009, kterou se domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného (*pozn.: o odvoláních původně rozhodovalo Finanční ředitelství pro hlavní město Prahu, které však bylo ke dni 31. 12. 2012 zrušeno zákonem č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky. Jeho působnost přešla na Odvolací finanční ředitelství, přičemž dle § 20 odst. 2 zákona č. 456/2011 Sb. platí, že jsou-li v rozhodnutích vydaných při správě daní uvedeny územní finanční orgány, zde tedy Finanční ředitelství pro hlavní město Prahu, rozumí se jimi orgány finanční správy příslušné dle zákona č. 456/2011 Sb., tj. v tomto případě Odvolací finanční ředitelství*) ze dne 30. 6. 2009, č. j. 8022/09-1500-106794, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí o zastavení řízení Finančního úřadu pro Prahu 5 (dále jen „správce daně“) ze dne 12. 3. 2009, č. j. 111322/09/005522108098, a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Městský soud usnesením ze dne 26. 9. 2012, č. j. 11 Ca 290/2009 - 45, žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. jako opožděnou.

Městský soud konstatoval, že žalobci bylo napadené rozhodnutí doručeno tzv. fikcí, neboť zásilka adresovaná tehdejšímu zástupci žalobce byla uložena na poště dne 8. 7. 2009, ten si ji v úložní době nevyzvedl, proto byla podle § 17 odst. 5 zákona č. 337/1992 Sb., zákona o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSDP“), doručena uplynutím patnáctidenní lhůty dne 23. 7. 2009. Dvoutříměsíční lhůta k podání žaloby podle § 72 odst. 1 s. ř. s. uplynula dne 23. 9. 2009, žaloba však byla k poštovní přepravě podána opožděně po jejím uplynutí dne 7. 10. 2009.

Žalobce (stěžovatel) podal proti uvedenému usnesení městského soudu kasační stížnost, kterou opírá o stížní důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., tedy namítá nezákonnost, vady řízení a nepřezkoumatelnost rozhodnutí městského soudu o odmítnutí žaloby.

Stěžovatel namítá, že rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 6. 2009 nebylo jeho tehdejšímu zástupci Ing. Zdeňku Burdovi, daňovému poradci, doručeno tzv. fikcí dle § 17 odst. 5 ZSDP, neboť se v době jeho doručování na adrese svého sídla nezdržoval, v době od 14. 7. Do 11. 8. 2009 se podroboval denní lázeňské péči v Lázních Jeseník, týden předtím se zdržoval na adrese svého trvalého bydliště v Šumperku a s rozhodnutím žalovaného se seznámil až dne 12. 8. 2009, proto byla dvoutříměsíční lhůta k podání žaloby dodržena. K důkazu předložil rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti Ing. Zdeňka Burdy a k prokázání skutečnosti, že se v předmetné době zdržoval v místě svého trvalého bydliště, navrhl výslech svědků Ing. Zdeňka Burdy, J. B. a Ing. S. B. Zdůraznil, že tyto námitky včetně shodného označení důkazů vznesl již ve svém vyjádření ze dne 16. 3. 2010, městský soud se však jimi nijak nezabýval, čímž mu znemožnil věcné projednání věci z hlediska žalobních námitek za situace, v níž správce daně podle § 31 odst. 8 ZSDP neprokázal doručení napadené písemnosti jeho tehdejšímu zástupci.

Z těchto důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadené usnesení městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti, poukázal na to, že zástupcem žalobce byl daňový poradce, kterému bylo napadené rozhodnutí doručováno na adresu jeho sídla, byl tedy povinen zajistit převzetí písemností bez ohledu na to, zda při doručování v místě svého sídla byl přítomen či nikoliv. Jeho rozhodnutí tak bylo žalobci v souladu s ust. § 17 odst. 5 ZSDP řádně doručeno, proto městský soud správně vyhodnotil žalobu jako opožděnou.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného usnesení (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí vzešlo (§ 102 s. ř. s.) a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

pokračování

Nejvyšší správní soud dále přistoupil k posouzení kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí městského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Nejvyšší správní soud v první řadě předesílá, že v případech, kdy je kasační stížností napaden usnesení o odmítnutí žaloby, přicházejí pro stěžovatele z povahy věci v úvahu pouze kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Rozsah přezkumu rozhodnutí soudu je v tomto případě vymezen povahou a obsahem přezkoumávaného rozhodnutí. Jestliže městský soud žalobu odmítl a věc samu neposuzoval, může Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti zkoumat pouze to, zda byly splněny zákonem stanovené důvody pro odmítnutí žaloby. Pod tento důvod spadá i případ, kdy vada řízení před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2005, č. j. 6 As 4/2004 - 53, dostupný na www.nssoud.cz) nebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné. Úkolem Nejvyššího správního soudu však není přímo přezkoumávat rozhodnutí správního orgánu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, publikovaný pod č. 625/2005 Sb. NSS, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2009, č. j. 3 As 44/2008 - 80, dostupný na www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud se nejprve musel zabývat námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu pro nedostatek důvodů ve vztahu k posouzení otázky doručení rozhodnutí žalovaného žalobci (jeho zástupci). Pokud by tato námitka byla důvodná, již tato okolnost samotná by musela vést ke zrušení rozhodnutí městského soudu.

Z doručky založené ve správním spise se podává, že napadené rozhodnutí žalovaného bylo doručováno na adresu Ing. Zdeněk Burda, daňový poradce, Geologická 991/1, Praha 5, adresa je přeškrtnuta a rukou je místo ní uveden „BOX 47“. Podle údajů pošty na doručence byla zásilka uložena dne 8. 7. 2009 a po uplynutí úložní doby byla dne 24. 7. 2009 vhozena do schránky.

Z obsahu spisu městského soudu pak plyne, že žaloba byla podána dle připojené obálky k poštovní přepravě dne 7. 10. 2009 a v reakci na vyjádření žalovaného k žalobě, v němž žalovaný také vznesl námitku opožděnosti žaloby, se stěžovatel k otázce doručení rozhodnutí žalovaného vyjádřil v podání ze dne 16. 3. 2010, v němž shodně s kasační stížností uvedl důvody, z nichž dovozuje, že žaloba byla podána včas s tím, že pobyt svého zástupce Ing. Zdeněk Burdy v místě jeho trvalého bydliště je schopen doložit svědeckými výpověďmi jeho rodinných příslušníků a připojil rozhodnutí o jeho dočasné pracovní neschopnosti.

Pro posouzení včasnosti předmětné žaloby je rozhodující, zda napadené rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 6. 2009 bylo formou náhradního doručení (tzv. fikcí) zástupci stěžovatele doručeno dne 23. 7. 2009 a spornou otázkou je aplikace ustanovení § 17 odst. 2, 5 ZSDP na daný případ.

Opožděnost žaloby přitom musí být v případě jejího odmítnutí podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. vždy jednoznačně prokázána (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2007, č. j. 9 As 24/2007 - 57, a ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82, dostupné na www.nssoud.cz).

Městský soud správně před vydáním svého usnesení o odmítnutí žaloby doručil stěžovateli (žalobci) vyjádření žalovaného a umožnil mu, aby se vyjádřil k námitce opožděnosti žaloby, kterou vznesl žalovaný (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 8. 2010, č. j. 7 Afs 63/2010 - 65, dostupný na www.nssoud.cz).

Stěžovatel poté ve svém podání ze dne 16. 3. 2010 uvedl důvody, na základě nichž dovozuje včasnost podání žaloby, předložil městskému soudu rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti svého tehdejšího zástupce Ing. Zdeňka Burdy s tím, že jeho nepřítomnost v jeho sídle v době doručování rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 6. 2009 je schopen doložit svědeckými výpověďmi jeho rodinných příslušníků. Městský soud však v odůvodnění svého rozhodnutí tyto námitky stěžovatele nevzal v potaz a nijak se jimi nezabýval. Tím (bez ohledu na jejich důvodnost či nedůvodnost) zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť bylo jeho povinností se s touto argumentací stěžovatele vypořádat a pokud ji neshledá důvodnou, uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá, z jakých důvodů ji považuje za lichou, mylnou nebo vyvrácenou a z jakých důvodů nepřistoupil k provedení jím navržených důkazů.

Nejvyšší správní soud na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že kasační stížnost proti usnesení městskému soudu je opodstatněná, proto toto usnesení zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 o. s. ř.).

V dalším řízení se městský soud bude z hlediska § 17 odst. 2, 5 ZSDP zabývat důvodností argumentů žalobce, z nichž dovozuje včasné podání žaloby a v závislosti na jejich posouzení zváží možnost případného dokazování.

Městský soud v Praze je v dalším řízení vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.) a o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. října 2013

JUDr. Lenka Matyášová, Ph.D.
předsedkyně senátu